

Čtvrtek, 25. října 2018

P8_TA(2018)0433

Využívání údajů uživatelů Facebooku společností Cambridge Analytica a dopad na ochranu údajů

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2018 o využívání údajů uživatelů Facebooku společností Cambridge Analytica a jeho dopadu na ochranu údajů (2018/2855(RSP))

(2020/C 345/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unie (SEU), Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), Listinu základních práv Evropské unie, zejména její články 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 a 52, Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), zejména její články 8, 9, 10, 11, 13, 16 a 17, a Dodatkový protokol k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, zejména jeho článek 3,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, zejména na články 2, 17, 19, 20 a 25 tohoto paktu,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně údajů)⁽¹⁾ a na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV⁽²⁾,
- s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat a na její dodatečný protokol,
- s ohledem na vyšetřování vedené britskou Dolní sněmovnou ohledně fenoménu tzv. fake news (falešných zpráv) a na pátou průběžnou zprávu o desinformacích a „fake news“ jejího Výboru pro digitální otázky, kulturu, sdělovací prostředky a sport,
- s ohledem na slyšení pořádaná ve Výboru pro energetiku a obchod Sněmovny reprezentantů USA,
- s ohledem na prováděcí rozhodnutí (EU) 2016/1250, které přijala Komise dne 12. července 2016 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU-USA na ochranu soukromí⁽³⁾,
- s ohledem na usnesení ze dne 5. července 2018 o přiměřenosti ochrany poskytované štítem EU-USA na ochranu soukromí⁽⁴⁾,
- s ohledem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 6. října 2015 ve věci C-362/14 *Maximillian Schrems v. komisař pro ochranu údajů*⁽⁵⁾,
- s ohledem na rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 25. ledna 2018 ve věci C-498/16, *Maximillian Schrems v. Facebook Ireland Limited*⁽⁶⁾,
- s ohledem na rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 5. června 2018 ve věci C-210/16, *Unabhängiges Landeszentrum für Datenschutz Schleswig-Holstein v. Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein GmbH*⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89.

⁽³⁾ Úř. věst. L 207, 1.8.2016, s. 1.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0315.

⁽⁵⁾ ECLI:EU:C:2015:650.

⁽⁶⁾ ECLI:EU:C:2018:37.

⁽⁷⁾ ECLI:EU:C:2018:388.

Čtvrtek, 25. října 2018

- s ohledem na oficiální žádost, v níž pan David Carroll žádá firmu Cambridge Analytica, aby mu vrátila jeho osobní údaje a odhalila jejich zdroj,
- s ohledem na stanovisko evropského inspektora ochrany údajů č. 3/2018 ze dne 19. března 2018 ohledně on-line manipulace a osobních údajů ⁽¹⁾,
- s ohledem na pokyny pracovní skupiny zřízené podle článku 29 ze dne 3. října 2017 týkající se automatického individuálního rozhodování a profilování pro účely nařízení (EU) 2016/679 ⁽²⁾,
- s ohledem na dvě sady písemných odpovědí na otázky, které zůstaly během setkání mezi vedoucími politických skupin Evropského parlamentu a generálním ředitelem společnosti Facebook panem Zuckerbergem nezodpovězeny a které postupně společnost Facebook zveřejnila ve dnech 23. května ⁽³⁾ a 4. června 2018 ⁽⁴⁾,
- s ohledem na doporučení Komise (EU) 2018/234 ze dne 14. února 2018 týkající se posílení evropského charakteru a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu v roce 2019 ⁽⁵⁾, na doporučení Komise ze dne 12. září 2018 o sítích pro volební spolupráci, transparentnosti on-line, ochraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty a boji proti dezinformačním kampaním v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu (C(2018)5949) a na sdělení Komise ze dne 12. září 2018 nazvané Zabezpečení svobodného a spravedlivého průběhu voleb do Evropského parlamentu (COM(2018)0637),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. září 2018, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) č. 1141/2014, pokud jde o postup ověřování v případě porušení pravidel ochrany osobních údajů v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu (COM(2018)0636), předložený Komisí;
- s ohledem na pokyny Komise ze dne 12. září 2018 k uplatňování právních předpisů Unie o ochraně údajů ve volebním kontextu (COM(2018)0638),
- s ohledem na podrobná slyšení, která na základě mandátu Evropského parlamentu uspořádal Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ohledně využívání údajů uživatelů Facebooku společností Cambridge Analytica a jeho dopadů na ochranu údajů,
- s ohledem na zprávy Úřadu komisaře pro informace Spojeného království ve věci vyšetřování využívání analýzy dat a politických kampaní a na zprávu nazvanou „Narušení demokracie“ ⁽⁶⁾,
- s ohledem na příspěvek Evropské organizace spotřebitelů (BEUC), který byl představen dne 25. června 2018 ⁽⁷⁾,
- s ohledem na prohlášení Komise ze dne 23. října 2018,
- s ohledem na návrh usnesení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
- s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že investigativní novináři zjistili a zveřejnili, že došlo k zásadním únikům údajů uživatelů Facebooku s ohledem na přístup, který Facebook poskytl aplikacím třetí strany, a k následnému zneužití těchto údajů pro účely volební kampaně, jakož i k dalším porušením ochrany osobních údajů shromážděných a uchovávaných klíčovými sociálními médii, o nichž se veřejnost dozvěděla později;

⁽¹⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-03-19_online_manipulation_en.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=612053

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/the-president/en/newsroom/answers-from-facebook-to-questions-asked-during-mark-zuckerberg-meeting>

⁽⁴⁾ <http://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20180604RES04911/20180604RES04911.pdf>

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 45, 17.2.2018, s. 40.

⁽⁶⁾ <https://ico.org.uk/media/action-weve-taken/2259369/democracy-disrupted-110718.pdf>

<https://ico.org.uk/about-the-ico/news-and-events/news-and-blogs/2018/07/findings-recommendations-and-actions-from-ico-investigation-into-data-analytics-in-political-campaigns/>

⁽⁷⁾ http://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2018-067_ep_hearing_facebook-cambridge_analytica.pdf

Čtvrtek, 25. října 2018

- B. vzhledem k tomu, že tato porušení ochrany osobních údajů měla dopady na občany na celém světě, včetně evropských občanů a občanů jiných zemí pobývajících na území Evropské unie; vzhledem k tomu, že několik evropských parlamentů uspořádalo slyšení a šetření v této věci a následně zveřejnilo jejich výsledky;
- C. vzhledem k tomu, že k porušením ochrany osobních údajů docházelo po dlouhou dobu; vzhledem k tomu, že dotčené podniky porušovaly tehdy platné unijní právní předpisy na ochranu údajů, zejména směrnice 95/46/ES a 2002/58/ES;
- D. vzhledem k tomu, že ke zneužívání údajů, které bylo odhaleno v průběhu skandálu Cambridge Analytica, došlo před vstupem v platnost obecného nařízení o ochraně údajů;
- E. vzhledem k tomu, že Facebook tvrdí, že společnosti Cambridge Analytica neposkytl žádné informace o bankovních účtech, kreditních kartách nebo občanství;
- F. vzhledem k tomu, že společnost Cambridge Analytica tvrdila, že ke zpracovávání údajů oficiálně docházelo pro účely výzkumu, následně však byly předávány údaje sbírané k politickému a komerčnímu využití;
- G. vzhledem k tomu, že původní reakce dotčených společností neodpovídala očekávaným standardům a neumožnila plnohodnotné a nezávislé vyšetřování a audit ze strany dotčených vnitrostátních i evropských orgánů;
- H. vzhledem k tomu, že předsedové politických skupin v Evropském parlamentu uspořádali první neveřejnou výměnu názorů s výkonným ředitelem a zakladatelem Facebooku Markem Zuckerbergem dne 22. května 2018 a tato schůzka vedla k požadavku Konference předsedů, aby Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci společně s Výborem pro ústavní záležitosti, Výborem pro průmysl, výzkum a energetiku a Výborem pro právní záležitosti vedl následná důkladná slyšení;
- I. vzhledem k tomu, že ve dnech 4. června, 25. června a 2. července 2018 byla uspořádána tři slyšení o dopadu případu Facebook / Cambridge Analytica na otázky spojené s ochranou údajů, volebními procesy, „fake news“ a tržní pozicí sociálních médií, přičemž se těchto slyšení zúčastnili příslušní členové Komise, výkonný ředitel Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), evropský inspektor ochrany údajů (EIOU), předsedkyně Evropského sboru pro ochranu údajů, Úřad komisaře pro informace Spojeného království, výkonný ředitel Volební komise Spojeného království, zainteresovaní občané a Facebook;
- J. vzhledem k tomu, že Facebook odmítl vyslat zaměstnance na dostatečně vysoké správní úrovni, kteří by disponovali nezbytným technickým know-how a znalostmi, jak o to žádali předsedové dotčených výborů, a místo toho vyslal na všechna tři slyšení členy svého týmu pro veřejnou politiku; vzhledem k tomu, že informace poskytnuté zástupci Facebooku v průběhu uvedených slyšení nebyly dostatečně přesné, pokud se jedná o konkrétní a specifická opatření, která byla přijata s cílem zajistit plné dodržování právních předpisů EU na ochranu údajů, a byly spíše obecné povahy;
- K. vzhledem k tomu, že evropský inspektor ochrany údajů (EDPS) ve stanovisku č. 3/2018 vyjádřil řadu obav ohledně problémů spojených s manipulací a osobními údaji on-line; vzhledem k tomu, že EDPS rovněž uvedl, že právo hospodářské soutěže má klíčovou úlohu při zajišťování odpovědnosti dominantních hráčů na trhu a při ochraně demokracie proti příliš velké tržní síle; vzhledem k tomu, že zájmy jednotlivců by měly být lépe zohledňovány při vyhodnocování potenciálního zneužívání dominantního postavení nebo fúzí podniků, které mohly nashromáždit značnou moc, pokud se jedná o informace;
- L. vzhledem k tomu, že ve svém stanovisku ze dne 3. října 2017 uvedla pracovní skupina zřízená podle článku 29, že profilování a automatizované rozhodování mohou představovat značná rizika pro práva a svobody jednotlivců, které si žádají přiměřenou ochranu;
- M. vzhledem k tomu, že předsedkyně Evropského sboru pro ochranu údajů zdůraznila, že k případu Facebook / Cambridge Analytica došlo před vstupem obecného nařízení o ochraně údajů (GDPR) v platnost, a že se na něj proto nevztahuje systém vedoucího dozorového úřadu stanovený v obecném nařízení o ochraně údajů; vzhledem k tomu, že vyšetřování vedl britský Úřad komisaře pro informace;
- N. vzhledem k tomu, že Facebook připustil, že uzavřel smlouvu se subjektem vyvíjejícím aplikaci, aniž by předem prověřil jeho všeobecné podmínky, podle nichž si tento subjekt vyhrazuje právo poskytovat osobní údaje třetím stranám; vzhledem k tomu, že toto opomenutí mělo závažné důsledky a tato praxe byla protiprávní již na základě tehdy platných právních předpisů na ochranu údajů;

Čtvrtek, 25. října 2018

- O. vzhledem k tomu, že v současnosti probíhá jednání o nařízení o soukromí a elektronických komunikacích;
- P. vzhledem k tomu, že Evropský sbor pro ochranu údajů uvedl, že v rámci mechanismu jednotnosti podle obecného nařízení o ochraně údajů je řešeno již asi 100 přeshraničních případů; vzhledem k tomu, že tento mechanismus koordinuje kroky vnitrostátních orgánů na ochranu údajů s cílem zaručit společný přístup k prosazování právních předpisů EU na ochranu údajů;
- Q. vzhledem k tomu, že společnost Facebook, která je signatářem štitu na ochranu soukromí, potvrdila, že mezi údaji, které neoprávněným způsobem použila společnost Cambridge Analytica poskytující politické poradenství, byly i osobní údaje až 2,7 milionů občanů EU;
- R. vzhledem k tomu, že dne 28. září 2018 zveřejnila společnost Facebook, že jeho systémy napadl vnější subjekt a zneužil zranitelnost, díky níž získal elektronické klíče k 50 milionům účtů Facebooku, a vzhledem k tomu, že irská Komise pro ochranu údajů a další orgány pro ochranu údajů zahájily vyšetřování těchto skutečností za účelem posouzení souladu s právem EU na ochranu údajů;
- S. vzhledem k tomu, že Federální obchodní komise USA v současnosti vyšetřuje, zda Facebook splnil to, k čemu se zavázal v oblasti ochrany soukromí, mj. zda dodržuje „štit na ochranu soukromí“, nebo zda se dopustil nekalých činů, které způsobily vážné škody spotřebitelům a porušily zákon o Federální obchodní komisi (FTC) a dřívější dohodu mezi FTC a Facebookem, která byla uzavřena v roce 2011;
- T. vzhledem k tomu, že belgické, italské, španělské a portugalské spotřebitelské organizace podaly na Facebook hromadnou žalobu, v níž požadují finanční odškodnění pro poškozené uživatele Facebooku v jejich příslušných zemích;
- U. vzhledem k tomu, že Evropská organizace spotřebitelů (BEUC) uvedla ve svém příspěvku ze dne 25. června 2018, že je nezbytné zajistit odpovědnost platformy za přístup třetích stran k osobním údajům; vzhledem k tomu, že v uvedeném příspěvku BEUC rovněž uvádí, že by podniky měly učinit více pro to, aby zajistily kvalitní struktury odpovědnosti pro přístup jejich partnerů k osobním údajům a dalšímu využívání těchto údajů;
- V. vzhledem k tomu, že vyšetřování Úřadu komisaře pro informace Spojeného království se rovněž zabývalo vazbami mezi společnostmi Cambridge Analytica, její mateřskou společností SCL Elections Limited a Aggregate IQ a že zahrnuje také obvinění, podle nichž údajně osobní údaje získané z Facebooku mohly být zneužity oběma stranami v britském referendu o členství v EU a také při cílené volební reklamě v průběhu prezidentských voleb v USA v roce 2016; vzhledem k tomu, že vyšetřování Úřadu komisaře pro informace Spojeného království bylo vedeno především na základě zákona o ochraně údajů z roku 1998 a nařízení o ochraně soukromí a elektronické komunikaci (PECR) z roku 2003, přičemž ve vhodných případech rovněž přihlíželo k nadcházejícímu obecnému nařízení o ochraně údajů;
- W. vzhledem k tomu, že Výbor pro kulturu, sdělovací prostředky a sport britské Dolní sněmovny vyslechl svědectví poukazující na údajné ruské vměšování se do volebních procesů v EU a naléhavě vybídl příslušné vnitrostátní orgány, aby tato tvrzení vyšetřily; vzhledem k tomu, že byl v květnu 2017 v USA jmenován zvláštní zástupce pověřený vyšetřováním ruského vměšování se do prezidentských voleb v roce 2016 a s tím spojených otázek a že toto vyšetřování doposud probíhá;
- X. vzhledem k tomu, že Úřad komisaře pro informace Spojeného království Facebooku předal oznámení o záměru uložit mu pokutu ve výši 500 000 britských liber za nedostatek transparentnosti a problémy s bezpečností týkající se shromažďování údajů, čímž došlo k porušení první a sedmé zásady ochrany údajů zákona o ochraně údajů z roku 1998;
- Y. vzhledem k tomu, že Úřad komisaře pro informace Spojeného království již předal 23 informačních oznámení 17 různým organizacím a jednotlivcům – včetně Facebooku dne 23. února 2018 – ve kterých od příslušných organizací požaduje předání strukturovaných informací; vzhledem k tomu, že Facebook dne 18. května 2018 potvrdil, že společnost Aggregate IQ produkovala a v některých případech i umísťovala reklamu pro kampaň „Vote to Leave“ (hlasujte pro brexit) Demokratické strany unionistů (DUP) a kampaně „Vote Leave“ (hlasujeme pro brexit), „BeLeave“ a „Veterans for Britain“ (veteráni pro Británii);
- Z. vzhledem k tomu, že Úřad komisaře pro informace Spojeného království vyjádřil znepokojení ve věci znění informací, které mají uživatelé k dispozici ohledně zdrojů údajů a dostupnosti a transparentnosti ovládacích prvků nabízených uživatelům; vzhledem k tomu, že Úřad komisaře pro informace Spojeného království rovněž uvedl, že celkové informace o soukromí a ovládací prvky zpřístupněné Facebookem uživatele účinně neinformují o pravděpodobném využívání jeho osobních údajů; vzhledem k tomu, že Úřad komisaře pro informace Spojeného království uvedl, že je znepokojen případy, kdy byly určité údaje získány z platformy Facebooku a následně použity pro účely, pro něž nebyly určeny, nebo které nemohly subjekty údajů rozumně očekávat;

Čtvrtek, 25. října 2018

- AA. vzhledem k tomu, že čísla, která předložila britská Volební komise, ukázala, že politické strany ve Spojeném království vynaložily v průběhu parlamentních voleb v roce 2017 3,2 milionu britských liber na přímou facebookovou reklamu;
- AB. vzhledem k tomu, že sociální sítě představují důležitou platformu pro politické strany a veřejné instituce, neboť jim umožňují kontaktovat občany;
- AC. vzhledem k tomu, že globální on-line platformy čelí požadavkům na to, aby účinně bojovaly proti tzv. „fake news“ s přihlédnutím k rozmanitým hrozbám a mediální konfiguraci v různých zemích a regionech;
- AD. vzhledem k tomu, že datové analýzy a algoritmy mají stále větší dopad na informace zpřístupňované občanům; vzhledem k tomu, že takové techniky mohou v případě zneužití ohrozit základní práva na informace, jakož i svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků;
- AE. vzhledem k tomu, že „algoritmická odpovědnost“ a transparentnost jsou klíčové pro zajištění toho, aby byli jednotlivci řádně informováni a měli jednoznačnou představu, jak jsou zpracovávány jejich osobní údaje; vzhledem k tomu, že by to mělo obnášet uplatnění technických a provozních opatření, která zajistí transparentnost, a nediskriminační charakter automatizovaného rozhodování a zákaz procesu výpočtu pravděpodobnosti individuálního chování; vzhledem k tomu, že by transparentnost měla poskytovat jednotlivcům smysluplné informace o použitém postupu, významu a předpokládaných důsledcích; vzhledem k tomu, že tento přístup by měl zahrnovat informace o údajích použitých pro proces učení analýzy dat velkého objemu a umožnit jednotlivcům pochopit a sledovat rozhodnutí, která je ovlivňují;
- AF. vzhledem k tomu, že na schůzce s evropskými komisaři ze dne 2. července 2018 společnost Facebook slíbila, že bude spolupracovat a že zpřístupní údaje o údajné manipulaci voličů nezávislým akademikům;
1. očekává, že on-line platformy zajistí plné dodržování právních předpisů EU na ochranu údajů, konkrétně obecné nařízení o ochraně údajů a směrnice 2002/58/ES (soukromí elektronických komunikací), a že uživatelům pomůže pochopit, jak jsou jejich osobní údaje zpracovávány v modelu cílené reklamy a že jsou jim k dispozici účinné ovládací prvky, včetně zajištění toho, že je udělován samostatný souhlas pro každý účel zpracování, a větší transparentnosti s ohledem na nastavení ochrany soukromí, a také vzor a zdůrazňování oznámení o ochraně soukromí;
 2. zdůrazňuje, že výjimka pro účely výzkumu, která je stanovena v právních předpisech EU na ochranu údajů, nemůže být nikdy využita jako mezera umožňující zneužívání údajů;
 3. bere na vědomí tvrzení Facebooku, podle nějž využívá údaje osob, které nejsou uživateli Facebooku, výhradně pro účely vytváření souhrnných datových souborů, z nichž si činí závěry o tom, jak je jeho služba využívána;
 4. zdůrazňuje, že je třeba mnohem větší algoritmické odpovědnosti a transparentnosti, pokud jde o zpracovávání a analýzu údajů soukromým a veřejným sektorem a dalšími subjekty využívajícími analýzu údajů, jakožto základního nástroje k zaručení toho, aby byli jednotlivci náležitě informováni o zpracovávání svých osobních údajů;
 5. má za to, že digitální věk si žádá, aby byly zákony upravující volby přizpůsobeny této nové digitální realitě, a navrhuje, aby se konvenční (off-line) volební záruky, jako jsou pravidla pro politickou komunikaci během voleb, transparentnost a omezení volebních výdajů, dodržování období zastavení volební kampaně před zahájením voleb a rovné zacházení s kandidáty, uplatňovaly i online; je toho názoru, že by členské státy měly zavést povinný systém digitální stopy u elektronických kampaní a reklamy a uplatňovat doporučení Komise zaměřené na zvýšení transparentnosti placené politické reklamy a komunikace on-line; zdůrazňuje, že politická reklama ve všech podobách by měla zahrnovat přístupné a srozumitelné informace o organizaci, která reklamu zveřejňuje, a o tom, kdo nese právní odpovědnost za vynakládání příslušných výdajů, aby bylo zřejmé, kdo příslušnou kampaň sponzoruje, jako je tomu již dnes u požadavků uplatňovaných na tištěné materiály ve volebních kampaních v několika členských státech; trvá na tom, že občané Unie by měli být schopni placenou politickou reklamu a komunikaci, jakož i stranu, nadaci či organizaci, která za ní stojí, snadno rozeznat; trvá dále na tom, že transparentnost by měla zahrnovat také kompletní informace o kritériích pro výběr cílové skupiny určité politické reklamy a očekávané velikosti cílové skupiny;

Čtvrtek, 25. října 2018

6. konstatuje, že Facebook aktualizoval své nastavení ochrany soukromí tak, aby uživatelům umožnil zastavit funkci cílené reklamy, včetně zobrazování reklamy založené na informacích obdržенých od třetích stran a využívání jejich osobních údajů shromážděných Facebookem pro účely zobrazování reklamy na jiných webových stránkách nebo platformách;
7. doporučuje, aby všechny on-line platformy rozlišovaly politické využívání svých on-line reklamních produktů od využívání komerčního; připomíná, že zpracovávání osobních údajů pro účely politické reklamy vyžaduje jiný právní základ než zpracování osobních údajů pro účely komerční reklamy;
8. je přesvědčen, že požadavek na ověření totožnosti, umístění a sponzora politické reklamy, který nedávno zavedl Facebook v USA, představuje dobrou iniciativu, která zvýší transparentnost a napomůže v boji proti zasahování do voleb ze strany zahraničních aktérů; naléhavě vybízí Facebook, aby zavedl tytéž požadavky i u politické reklamy v Evropě; vyzývá členské státy, aby v tomto smyslu upravily své volební zákony;
9. je přesvědčen, že profilování pro politické a volební účely a profilování na základě chování na internetu, které může odhalovat politické preference, jako například interakce s politickým obsahem, se podle unijních právních předpisů na ochranu údajů týká politických či filozofických názorů, a mělo by tedy být zakázáno; má za to, že platformy sociálních médií by měly situaci monitorovat a aktivně informovat příslušné orgány, pokud k takovému jednání dochází; mimoto se domnívá, že by mělo být zakázáno profilování na základě jiných údajů, například na základě sociálně-ekonomických nebo demografických faktorů, pro volební účely; vyzývá politické strany a další aktéry zapojené do voleb, aby se zdrželi využívání profilování pro politické a volební účely; vyzývá politické strany, aby byly transparentní ohledně používání on-line platformy a údajů;
10. připomíná opatření navržená Komisí pro zajištění svobodných a spravedlivých evropských voleb, zejména legislativní změnu za účelem zpřísnění pravidel pro financování evropských politických stran zavádějící možnost ukládat finanční postihy za porušování pravidel pro ochranu údajů s cílem úmyslně ovlivnit výsledky evropských voleb; připomíná, že zpracování osobních údajů politickými stranami v EU podléhá nařízení o ochraně osobních údajů a že porušení zásad, práv a povinností stanovených v tomto právním předpise by vedlo k dalším pokutám a sankcím;
11. domnívá se, že zasahování do voleb představuje obrovské riziko pro demokracii, jehož řešení si žádá společné úsilí poskytovatelů služeb, regulačních orgánů a politických aktérů a stran;
12. vítá balíček opatření týkajících se příprav na evropské volby, který Komise předložila dne 12. září 2018;
13. připomíná Facebooku slib týkající se zpřístupnění údajů o údajné manipulaci voličů nezávislým akademikům, a očekává, že bude do konce roku 2018 informován o hlavních zjištěních a navrhovaných nápravných opatřeních;
14. bere na vědomí opatření, která přijal Facebook s cílem bojovat proti zneužívání údajů, včetně zablokování nebo zákazu aplikací, které jsou podezřelé ze zneužívání uživatelských údajů; očekává, že Facebook bude rychle přijímat nápravná opatření s ohledem na podezřelé nebo zneužívající aplikace, kterým vůbec nebude povolovat přístup na svou platformu;
15. zdůrazňuje, že platformy sociálních médií nejsou jen pasivními platformami, které pouze shromažďují obsah vytvářený uživateli, a poukazuje na skutečnost, že technologický vývoj naopak rozšířil záběr a úlohu těchto společností zavedením reklamy a zveřejňování obsahu založených na algoritmech; dospěl k závěru, že tato nová úloha by se měla odrážet i v regulaci;
16. s politováním konstatuje, že Facebook nehodlá na slyšení vyslat dostatečně odborně kvalifikované zaměstnance s přiměřenou úrovní korporátní odpovědnosti, a poukazuje na skutečnost, že tento přístup podkopává důvěru evropských občanů v sociální platformy; s politováním konstatuje, že se Mark Zuckerberg nechtěl zúčastnit veřejného slyšení s poslanci;

Čtvrtek, 25. října 2018

17. soudí, že Facebook nejen zklamal důvěru občanů EU, ale porušil také evropské právo, a připomíná, že zástupce Facebooku potvrdil, že společnost si byla vědoma toho, že v podmínkách užívání aplikace „This is your digital life“ bylo uvedeno, že údaje shromažďované aplikací mohou být předávány třetím stranám; dospívá k závěru, že Facebook vědomě uzavřel smlouvu s tvůrcem aplikace, který otevřeně prohlašoval, že si vyhrazuje právo předávat osobní údaje třetím stranám; soudí dále, že Facebook je správcem osobních údajů a nese tudíž právní odpovědnost, pokud uzavírá smlouvu se zpracovatelem údajů, který porušuje právní předpisy EU na ochranu údajů;

18. bere na vědomí zlepšení ochrany soukromí, které Facebook zavedl v návaznosti na skandál Facebook/ Cambridge Analytica, avšak připomíná, že Facebook slíbil, že realizuje plnohodnotný interní audit, o jehož konání nebyl dosud Evropský parlament informován, a doporučuje, aby Facebook provedl ve své platformě zásadní změny, které by zajistily, že platforma bude v souladu s evropskými předpisy na ochranu údajů;

19. naléhavě vybízí Facebook, aby agentuře ENISA a Evropskému sboru pro ochranu údajů (EDPB) umožnil v mezích jejich pravomocí provést úplný a nezávislý audit jeho platformy a následně předložit závěry tohoto auditu Komisi, Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům; je přesvědčen, že takovýto audit by měl být rovněž proveden u ostatních hlavních platform;

20. zdůrazňuje, že je naléhavé zabránit jakémukoli pokusu zmanipulovat volby EU a zpřísnit předpisy platné pro platformy online týkající se narušení příjmů z reklamy účtů a internetových stránek, které šíří dezinformace; vítá individuální plán stanovící konkrétní opatření pro boj proti dezinformacím ve všech členských státech EU, který platformy online a reklamní průmysl předložily Komisi dne 16. října 2018; naléhavě vybízí platformy online, aby obsah sdílený tzv. „boty“ vhodně označovaly tím, že budou dodržovat transparentní pravidla, aby urychlily proces odstraňování falešných účtů, aby dodržovaly soudní příkazy, které jim ukládají povinnost poskytnout podrobnosti o osobách vytvářejících nezákonný obsah, a aby pracovaly s nezávislými ověřovateli faktů a akademií za účelem informování uživatelů o dezinformacích významného rozsahu nebo aby poskytly opravy, kdykoliv jsou k dispozici;

21. vyzývá všechny on-line platformy poskytující reklamní služby politickým stranám a kampaním, aby do svých podpůrných prodejních týmů začlenily také odborníky, kteří budou schopni politickým stranám a kampaním poskytovat konkrétní poradenství ohledně transparentnosti a odpovědnosti s ohledem na to, jak zamezit tomu, aby osobní údaje byly využívány k cílení na uživatele; na základě rozhodnutí ESD ve věci C-210/16 žádá všechny on-line platformy, které subjektům kupujícím reklamní produkty nabízejí určité možnosti výběru, aby těmto subjektům poskytovaly právní poradenství ve věci jejich odpovědnosti jako společných správců údajů;

22. vyzývá všechny on-line platformy, aby neprodleně zavedly plánované funkce transparentnosti s ohledem na politickou reklamu, což by mělo zahrnovat konzultaci a vyhodnocení těchto nástrojů ze strany vnitrostátních orgánů pověřených dohledem nad volbami a jejich kontrolou; trvá na tom, že takováto politická a předvolební reklama by neměla být prováděna na základě individuálních uživatelských profilů;

23. vyzývá členské státy, aby volební předpisy upravily s ohledem na internetové kampaně, mimo jiné ve vztahu k transparentnosti financování, období zastavení volební kampaně před zahájením voleb a úloze sdělovacích prostředků a dezinformací;

24. doporučuje, aby se zavedl požadavek, že budou po každém referendu provedeny audity třetích stran s cílem zajistit, že osobní údaje, které získaly subjekty vedoucí kampaň, byly smazány, nebo pokud byly sdíleny, že byl získán odpovídající souhlas;

25. vyzývá Facebook, aby posílil svou transparentnost s cílem umožnit uživatelům pochopit, jak a proč by se na ně mohla zaměřit politická strana či kampaň;

26. má za to, že orgány pověřené ochranou údajů by měly být adekvátně financovány, aby si mohly vybudovat přinejmenším stejné odborné znalosti jako organizace, na něž dohlížejí; vyzývá členské státy, aby orgánům na ochranu údajů zajistily dostatečné lidské, technické a finanční zdroje, které potřebují k efektivnímu plnění svých úkolů a k výkonu pravomocí podle článku 52 obecného nařízení o ochraně údajů; žádá Komisi, aby důsledně sledovala, zda členské státy plní své povinnosti, pokud jde o poskytování těchto zdrojů, a aby v opačném případě zahájila postup pro nesplnění povinnosti;

Čtvrtek, 25. října 2018

27. připomíná, že v rámci štítu EU-USA na ochranu soukromí je Facebook autocertifikovanou organizací, která jako taková získala rozhodnutí o odpovídající ochraně, jež představuje právní základ pro předávání osobních údajů z Evropské unie do Spojených států a jejich další zpracovávání;

28. připomíná své usnesení ze dne 5. července 2018 o přiměřenosti ochrany poskytované štítem EU a USA na ochranu soukromí a s ohledem na skutečnost, že Facebook uznal, že došlo k zásadním porušením ochrany soukromí, a vyzývá orgány USA pověřené uplatňováním štítu na ochranu soukromí, aby v návaznosti na tato odhalení neprodleně učinily příslušné kroky, které budou plně v souladu s poskytnutými zárukami a závazky, podle nichž mají prosazovat stávající dohodu ve věci štítu na ochranu soukromí, a v případě potřeby příslušné společnosti vyřadí ze seznamu v rámci tohoto štítu; v této souvislosti vítá vyřazení společnosti Cambridge Analytica ze seznamu štítu na ochranu soukromí, k němuž došlo v červnu 2018; vyzývá rovněž příslušné orgány EU pro ochranu údajů, aby odhalené případy prošetřily a případně pozastavily nebo zakázaly předávání údajů v rámci štítu na ochranu soukromí; očekává, že FTC, jakožto příslušný orgán USA, poskytne Komisi podrobné shrnutí svých zjištění, jakmile své vyšetřování porušení ochrany údajů, do kterého jsou zapleteny Facebook a Cambridge Analytica, dokončí, a že přijme odpovídající donucovací kroky vůči dotčeným společnostem s cílem vytvořit účinný odstrašující efekt;

29. lituje, že USA nedodržely lhůtu 1. září 2018, do níž měly zajistit plný souladu se štítem na ochranu soukromí; soudí proto, že Komise nejednala v souladu s čl. 45 odst. 5 obecného nařízení o ochraně údajů; důrazně proto žádá Komisi, aby v souladu s usnesením Parlamentu ze dne 5. července 2018 o přiměřenosti ochrany poskytované štítem EU–USA na ochranu soukromí pozastavila štít na ochranu soukromí, dokud orgány USA nezačnou plnit jeho ustanovení;

30. konstatuje, že zneužíváním osobních údajů jsou poškozována základní práva miliard lidí na celé planetě; domnívá se, že obecné nařízení o ochraně údajů a směrnice o soukromí elektronických komunikací zavádějí ty nejvyšší standardy ochrany; s politováním konstatuje, že Facebook se rozhodl, že přesune 1,5 miliardy jiných než unijních uživatelů mimo dosah ochrany poskytované obecným nařízením o ochraně údajů a směrnicí o soukromí elektronických komunikací; zpochybňuje legalitu tohoto kroku; naléhavě vybízí všechny on-line platformy, aby uplatňovaly standardy obecného nařízení o ochraně údajů (a soukromí elektronických komunikací) na všechny své služby, bez ohledu na to, kde jsou poskytovány, neboť vysoká úroveň ochrany osobních údajů je čím dál tím více považována za klíčovou konkurenční výhodu;

31. vyzývá Komisi, aby aktualizovala pravidla hospodářské soutěže tak, aby odrážela digitální realitu, a aby přezkoumala podnikatelský model platform sociálních médií a jejich možnou monopolní pozici, přičemž řádně zohlední, že takový monopol by mohl existovat jako důsledek specifík dané značky a množství nashromážděných osobních údajů než jakožto tradiční situace monopolu, a aby přijala nezbytná opatření na nápravu této situace; žádá Komisi, aby navrhla změny evropského kodexu pro elektronické komunikace, který by měl rovněž stanovit, že poskytovatelé komunikačních služeb typů „over-the-top“ jsou povinni umožňovat vzájemné propojení, aby jejich uživatelé nebyli vystaveni důsledkům efektu „lock-in“;

32. žádá Evropský parlament, Komisi, Radu a všechny ostatní orgány, instituce a jiné subjekty Evropské unie, aby si ověřily, že stránky sociálních médií a analytické a marketingové nástroje využívané na jejich webových stránkách žádným způsobem neohrožují osobní údaje občanů; navrhuje jim, aby vyhodnotily svou stávající komunikační politiku z této perspektivy, což by je mohlo vést ke zvážení možnosti zavřít svůj facebookový účet jakožto nezbytné podmínky pro ochránění osobních údajů každého jednotlivce, který je kontaktuje; ukládá svému komunikačnímu útvaru, aby striktně dodržoval pokyny evropského inspektora ochrany údajů, pokud jde o ochranu osobních údajů, které zpracovávají webové služby poskytované institucemi EU⁽¹⁾;

33. zastává názor, že by příští Evropská komise měla jednomu ze svých členů svěřit konkrétně portfolio ochrany soukromí a ochrany údajů s cílem aktivně zapojit partnery v EU i mimo ni a zajistit, aby všechny návrhy právních předpisů byly plně v souladu s právními předpisy EU o ochraně soukromí a o ochraně údajů;

34. naléhavě vybízí Radu, aby ukončila bezvýhodnou situaci v jednání o nařízení o soukromí elektronických komunikací a aby konečně dosáhla dohody s Parlamentem tak, aby nebyla snížena současná úroveň ochrany, a tím zajistila, že budou chráněna práva občanů, zejména pokud jde o ochranu uživatelů před internetovým cílením („targeting“);

⁽¹⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-11-07_guidelines_web_services_en.pdf

Čtvrtek, 25. října 2018

35. žádá Komisi, aby provedla audit aktivit reklamního průmyslu v sociálních médiích a předložila návrh odpovídajícího právního předpisu, pokud se toto odvětví a zainteresované strany nebudou schopny dohodnout na dobrovolném kodexu chování obsahujícím odstrašující opatření;
36. vyzývá orgány pro ochranu údajů na vnitrostátní i evropské úrovni, aby podrobně prošetřily Facebook a jeho stávající praktiky tak, aby bylo možné se spolehnout na to, že nový mechanismus jednotnosti obecného nařízení o ochraně údajů povede k vhodné a účinné evropské reakci, pokud jde o prosazování předpisů;
37. vyzývá členské státy, aby přijaly opatření v reakci na rizika spojená se zabezpečením sítí a informačních systémů, které jsou používány k organizaci voleb;
38. má za to, že členské státy by měly spolupracovat s třetími stranami, mimo jiné se sdělovacími prostředky, online platformami a poskytovateli informačních technologií, na osvětových aktivitách, jejichž cílem bude zvyšování transparentnosti voleb a budování důvěry ve volební proces;
39. má za to, že členské státy by měly co nejdříve provést – bude-li to nutné, s podporou Eurojustu – zvláštní vyšetřování údajného zneužívání on-line politického prostoru zahraničními silami,
40. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a Spojených států amerických, Radě Evropy a výkonnému řediteli společnosti Facebook.
-